

Тема заняття: «Розпис тканини: вузликовий та вільний розпис»

Використана література:

1. Воробйова Г.П. *Технологія та матеріалознавство (Вступ до спеціальності). Курс лекцій для студентів Вижницького коледжу прикладного мистецтва ім. В.Ю. Шкрібляка.* – Вижниця: Черемош, 2011. – 76-96 с.
2. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. *Художні техніки у школі: Навч.- метод. посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих навчальних закладів.* – К.: ІЗМН, 1997. – 64-70 с.

Відомо кілька методів вільного розпису: розпис із застосуванням сольового розчину, розпис із використанням фарби загущеної резервом, розпис олійними фарбами. Малюнок на тканину наноситься вільними мазками і лише на початковому чи завершальному етапі може використовуватись резерв. Тканини, оздоблені вільним розписом, потребують запарювання.

Розпис тканини із використанням сольового розчину. Тканину просочують розчином кухонної солі, а після висихання розписують фарбами для холодного батіку, або вводять у фарбу розчин солі. Сіль обмежує розтікання фарби і дає можливість вільно виконувати розпис. Сольовий розчин виготовляють 20...30% -ї концентрації. Розпис роблять пензлем чи тампоном.

Розпис із використанням фарби загущеної резервом. Тканини можна розписувати фарбами, загущеними резервною сумішшю для холодного батіку. Для виготовлення таких фарб застосовують в основному барвники, які добре розчиняються у спирті. Виготовляють фарбу такого складу, г:

- основний барвник – 1...10,
- спирт 95-градусний або оцтова кислота – 50,
- резервна суміш – 450 – 500,
- бензин 450 – 500.

Барвник розчиняють у спирті та змішують із звичайним резервом. Суміш нагрівають на паровій бані і доводять до кипіння. Такі фарби дають прозорі мазки. Для насичення кольору вводять невелику кількість попередньо знежирених цинкових білил, така фарба не прозора. Перед використанням фарби розчиняють бензином. Отримані таким чином фарби дуже добре змішуються між собою. Розпис виконують щетинними пензлями. Отриману фарбу також використовують і як резерв, якщо потрібен кольоровий контур.

Техніка вузликового фарбування.

Утворення орнаментальних смуг на тканині відбувається за рахунок рівномірно прокладених стібків по тканинні з подальшим стягненням полотнища. Складки повинні бути рівномірно розподілені, після чого на визначених ділянках тканину міцно перев'язують. Потім тканину опускають у фарбу на 7...10 хв. Після фарбування її промивають у гарячій, а пізніше у холодній воді. Розрізають та витягають нитку і знову промивають. Тканину підсушують і злегка вологу прасують.

Ручний художній розпис виконують на декоративних тканинах та тканинах одягового призначення, з яких шують панно, занавіски, хустини, шарфи, скатертини, серветки. Методи цього розпису не мають своїх усталених художніх традицій. У таких виробках художники і майстри розвивають традиції народного текстилю. Сьогодні у таких виробках популярними є сюжети з національним колоритом: соняхи, калина, польові квіти.

Запитання для самоконтролю:

1. Проаналізуйте види вільного розпису ?
2. Опишіть техніку вузликowego фарбування ?